

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteja

2014/2214(INI)

03.8.2015

ATZINUMS

Sniegusi Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteja

Reģionālās attīstības komitejai

par ES stratēģiju attiecībā uz Adrijas un Jonijas jūras reģionu
(2014/2214(INI))

Atzinuma sagatavotājs: *Marco Affronte*

PA_NonLeg

IEROSINĀJUMI

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Reģionālās attīstības komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 27. jūnija Direktīvu 2001/42/EK par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu (VEA)¹,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 17. jūnija Direktīvu 2008/56/EK, ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai jūras vides politikas jomā (Jūras stratēģijas pamatdirektīva)²,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 12. jūnija Direktīvu 2013/30/ES par to darbību drošumu, kas saistītas ar naftas un gāzes nozares darbībām jūrā, un ar kuru groza Direktīvu 2004/35/EK³,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 16. aprīļa Direktīvu 2014/52/ES, ar ko groza Direktīvu 2011/92/ES par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu⁴,
1. atzīst būtisko saikni starp ekonomikas attīstību un vides ilgtspēju, vienlaikus ņemot vērā subsidiaritātes principu; atbalsta ekonomiskās un sociālās labklājības veicināšanu reģionā, ko nekādā ziņā nedrīkstētu realizēt uz ekoloģiskā līdzsvara un bioloģiskās daudzveidības rēķina trauslajās piekrastes un jūras ekosistēmās un to dabas resursos; uzsver nepieciešamību iekļaut *EUSAIR* konkrētas darbības vides aizsardzībai, ieskaitot projektus:
 - (a) aizsargāt krasta līniju un piekrastes ekosistēmas un cīnīties pret eroziju,
 - (b) atbalstīt pielāgošanās klimata pārmaiņām rīcības un riska pārvaldības projektus, lai novērstu dabas katastrofas, kas saistītas vai nav saistītas ar cilvēku darbību,
 - (c) veicināt kvalitatīvas atkritumu apsaimniekošanas, notekūdeņu apsaimniekošanas un profilakses sistēmu īstenošanu ūdens resursu jomā,
 - (d) sākt pētījumus un salīdzinošos pētījumus par zemes nogrūvumiem;
 2. iestājas par zilo ekonomiku kā ekonomikas krīzes risinājumu, jo tā veicina jaunu darbvietu radīšanu un ekonomisko attīstību, un jo īpaši darbvietām sievietēm un jauniešiem piekrastes un salu valstīs; uzskata, ka ES stratēģiju Adrijas un Jonijas jūras reģionam nav iespējams īstenot, neņemot vērā zilās ekonomikas jēdzienu, kura savieno ekonomikas nozares, kas saistītas ar jūrām un okeāniem, akvakultūru, jūras un upju transportu un tūrismu ar vides aizsardzību;
 3. aicina Komisiju nodrošināt, ka trešās valstis, kas piedalās projektos šajā makroreģionā, ievēro attiecīgo Savienības *acquis*, lai garantētu Savienības resursu ilgtspējīgu

¹ OV L 197, 25.6.2001., 30. lpp.

² OV L 164, 25.6.2008, 19. lpp.

³ OV L 178, 28.6.2013, 66. lpp.

⁴ OV L 124, 25.6.2014., 1. lpp.

izmantošanu; iesaka izmantot nolīgumus un konvencijas, lai iesaistītu trešās valstis Eiropas Savienības vides projektos; arī norāda, ka labi pārvaldības mehānismi ir izšķiroši svarīgi vides politikas īstenošanā;

4. aicina Komisiju sekmēt regulāru dialogu starp *EUSAIR* un Skotijas partneriem, lai varētu informēt par paraugpraksēm un dalīties ar inovatīvām pieejām integrētai piekrastes zonas apsaimniekošanai Ziemeļjūrā;
5. iesaka dalībvalstīm apmainīties ar pieredzi un labu praksi attiecībā uz Donavas makroreģionu;
6. aicina Komisiju regulāri informēt Parlamentu un apspriesties ar to par rezultātiem, kas sasniegti, īstenojot *EUSAIR*;
7. aicina Komisiju un valstis, kas piedalās stratēģijā, izstrādāt kopīgus projektus atbilstoši kopējai zivsaimniecības politikai;
8. uzskata, ka krasta līnija un jūras josla starp Itālijas Adrijas piekrasti un Balkānu piekrasti ir ārkārtīgi vērtīga dabas teritorija un vide, kas būtu jāaizsargā un jāpalielina nozīme;
9. to ņemot vērā, uzskata, ka ceļu un transporta infrastruktūru papildināšana abpus Adrijas jūrai, to iekļaušana ziemeļu-dienvidu un austrumu-rietumu *TEN-T* tīklos un koridoros un trūkstošo posmu aizpildīšana ir priekšnoteikums, lai sasniegtu makroreģiona vides ilgtspējas mērķus;
10. uzteic ekoinovāciju aktīvo veicināšanu zivsaimniecības, akvakultūras, jūras transporta, tūrisma, ieskaitot kruīzu tūrisma, ostu un saistīto infrastruktūru jomās, lai izmantotu reģiona nozīmīgo potenciālu un veicinātu jūras nozaru izaugsmi, tādējādi radot jaunas darbvietas, un nodrošinātu jūras resursu racionālu un ilgtspējīgu izmantošanu saskaņā ar integrēto jūrlietu politiku; atbalsta inovatīvu, efektīvu un ilgtspējīgu jūras kravu un pasažieru transporta pakalpojumu veicināšanu, kuri var samazināt tranzīta laiku, transporta un loģistikas izmaksas un ārējās izmaksas un — kas ir pats svarīgākais, — CO₂ emisijas un kas saskan ar tādas mobilitātes, kurai ir zema ietekme uz vidi, plāniem;
11. aicina Komisiju veicināt vides ziņā un zivju krājumu saglabāšanas ziņā ilgtspējīgas zvejas attīstīšanu un arī veicināt integrētu zivsaimniecības un tūrisma politiku (zvejas tūrisms, marikultūra, atpūtas makšķerēšana u. c.) saskaņā ar ilgtspējas principu;
12. atgādina, ka zivju un čaulgliemju komerciālai izmantošanai būtu jānotiek drošu bioloģisko limitu ietvaros, lai sasniegtu labu vides situāciju un nodrošinātu zivsaimniecības nozares ilgtermiņa ilgtspēju;
13. mudina paplašināt aizsargājamās dabas teritorijas, lai aizsargātu vidi un apturētu bioloģiskās daudzveidības samazināšanos, jo īpaši — uzlabojot „*Natura 2000*” un „*Emerald*” tīklus un izmantojot programmu *LIFE*; uzsver, ka ir svarīgi saglabāt apdraudētās sugas, un aicina attiecīgās dalībvalstis ar šo makroreģionālo stratēģiju īstenot samērīgus pasākumus šā mērķa sasniegšanai; mudina dalībvalstis ieguldīt tālākus centienus jūras piesārņošanas apkarošanā, jo īpaši attiecībā uz piesārņošanu ar atkritumiem Adrijas jūras salās;

14. uzsver nepieciešamību pēc visaptveroša plāna, kā apkarot jūras piesārņošanu un dabas un cilvēku izraisītus kaitējumus un riskus, ko rada klimata pārmaiņas, galvenokārt plūdi, sausums, augsnes erozija un mežu ugunsgrēki;
15. uzsver, ka jūras un piekrastes ekosistēmu noslogojums var tikt samazināts, uzlabojot zināšanas par bioloģisko daudzveidību, un ka paraugprakses apmaiņa to pārvaldes iestāžu starpā tālāk uzlabo bioloģisko daudzveidību;
16. aicina izvirzīt minimālo mērķi panākt līdz 2020. gadam, ka 10 % Adrijas un Jonijas jūras virsmas aptver aizsargājamās jūras teritorijas, — saskaņā ar attiecīgajām starptautiskajām saistībām un atbalstot labas vides stāvokļa sasniegšanu Savienības jūras vidē līdz 2020. gadam atbilstoši Jūras stratēģijas pamatdirektīvai; aicina izveidot aizsargāto jūras, piekrastes un iekšzemes teritoriju un parku tīklu; mudina stratēģijā iesaistītās dalībvalstis vides kvalitāti uzlabot ar projektiem, kuru mērķis ir samazināt ķīmisko, fizisko un mikrobioloģisko piesārņojumu, optimizējot jūras transporta ilgtspēju, aizsargājot bioloģisko daudzveidību un veicot ieguldījumus aizsargājamās jūras apgabalos; šajā saistībā aicina iesaistītās dalībvalstis veicināt integrētas sistēmas aizsargāto jūras apgabalu vides novērošanai un uzraudzībai un pastiprināt sadarbību reģionālo uzraudzības centru starpā;
17. pauž nopietnas bažas par atkārtoto ieinteresētību veikt naftas un gāzes izpēti un ekspluatāciju gan atkrastē, gan uz sauszemes, jo īpaši teritorijās, ko jau ir spēcīgi skārušus ievērojamas ekoloģiskās sekas; uzskata, ka ir svarīgi, ka tiek veikti attiecīgie pētījumi makroreģionam; uzsver, ka naftas un gāzes izpētei un ekspluatācijai ir jāaskan ar integrētās jūrniecības politikas un jūras plānošanas mērķiem un ka enerģijas ražošanai kopumā būtu jākoncentrē uzmanība uz atjaunīgo enerģiju, piemēram, atkrastes vēja ģeneratoriem; uzsver, ka Adrijas jūra ir slēgta, sekla jūra, kurai trūkst spēju izšķīdināt piesārņojošās vielas un kurā ir plaukstoša tūrisma darbība abos tās krastos, un ka makroreģiona izaugsmei vispirms vajadzētu būt atkarīgai no tūrisma un ekonomiskajām darbībām, kas saistītas ar tā specifiskajām vides iezīmēm un ekosistēmām; uzsver nepieciešamību, lai dalībvalstis reģionā ievērotu konsekvenci, īstenojot ES tiesību aktus un starptautiskās konvencijas par vides ilgtspēju un drošību attiecībā uz jūrniecības darbībām, piemēram, atkrastes naftas un gāzes izpēti un izstrādi, atkrastes vēja turbīnu uzstādīšanu un darbināšanu; tāpēc aicina pilnībā īstenot Jūras stratēģijas pamatdirektīvu (2008/56/EK) un Naftas un gāzes nozares darbību jūrā drošuma direktīvu (2013/30/ES); ņemot vērā makroreģionālo sadarbību, mudina izveidot ieviešanas sistēmu avāriju gadījumā;
18. uzsver saikni starp vides aizsardzību un ilgtspējīga tūrisma attīstību; šajā saistībā mudina reģionu īstenot ilgtspējīga tūrisma attīstīšanu, šādi novēršot negatīvo ietekmi uz vidi;
19. aicina Komisiju pastiprināt apmaiņu ar labāko praksi, piemēram, attiecībā uz ilgtspējīgiem projektiem, ko izstrādā piekrastes rīcības grupas;
20. mudina dalībvalstis aktīvi iesaistīt vietējās pašvaldības, kopienas, pilsonisko sabiedrību un citas ieinteresētās personas makroreģionālās stratēģijas īstenošanā, tā lai tās varētu realizēt savas tiesības piedalīties lēmumu pieņemšanā, kas attiecas uz vietējo vidi un sabiedrības veselību, ja tās apdraud piesārņojums vai invazīvas vai videi kaitīgas infrastruktūras, kas nav saderīgas ar Ietekmes uz vidi novērtējuma (IVN) direktīvu (2014/52/ES); aicina dalībvalstis dalīties ar kaimiņvalstu attiecīgajām iestādēm konstatētajos faktos, kas atklāti,

analizējot datus par ekonomiskās jūrniecības darbības ietekmi, uz ko attiecas IVN direktīvas darbības joma un Direktīva 2001/42/EK par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu;

21. atzīst, ka daudzas reģionālās kopienas sevi pasludinājušas par no ĢMO brīvu zonu; šajā saistībā iesaka īstenot sadarbību un koordināciju *EUSAIR* satvarā, lai nodrošinātu aizsardzību pret piesārņojumu ar ĢMO;
22. pievienojas Komisijas uzskatam, ka būtu jāizveido Adrijas un Jonijas jūras makroreģionam dabas un cilvēka darbības izraisītu katastrofu novēršanas centrs;
23. mudina sadarboties dalībvalstu hidrometeoroloģijas institūtus, lai panāktu labāku koordināciju ekstrēmu dabas apstākļu izraisītu notikumu un klimata pārmaiņu seku pārvarēšanā un katastrofu riska pārvaldībā;
24. atzīst, ka ūdens, lauksaimniecības un tūrisma joma ir tās nozares, kas vislielākajā mērā neaizsargātas pret klimata pārmaiņām, tāpēc mudina sadarbību valstu iestāžu starpā, lai izveidotu satvaru un atbalsta mehānismu pielāgošanās un seku mazināšanas pasākumu īstenošanai;
25. atzīst, ka makroreģionā pastāv augsts potenciāls nepietiekami izmantotu atjaunīgās enerģijas avotu; mudina ieguldīt tālākus centienus, lai mudinātu un veicinātu makroreģionālu enerģētikas sadarbību saistībā ar Enerģētikas savienību, kurā būtu iesaistītas dalībvalstis un trešās valstis, lai sasniegtu ES klimata jomas un enerģētikas mērķus 2030. gadam;
26. mudina dalībvalstis īstenot videi nekaitīga transporta nozares attīstīšanu, kurā iekļauta (bet kas neaprobežojas tikai ar to) dzelzceļa infrastruktūra, jo īpaši attiecībā uz pārrobežu infrastruktūras attīstību; mudina attīstīt vairākveidu satiksmi un integrētu biļešu sistēmu;
27. mudina izmantot regulu par jūras transporta oglekļa dioksīda emisiju monitoringu, ziņošanu un verifikāciju (Regula (ES) 2015/757) inovācijai un ilgtspējīga jūras transporta izveidošanai makroreģionā, izmantojot jūras transportā alternatīvas dzinēju sistēmas un degvielas, lai samazinātu siltumnīcefekta gāzu emisijas un uzlabotu energoefektivitāti transporta nozarē.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	15.7.2015
Galīgais balsojums	+: 56 -: 8 0: 3
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Marco Affronte, Pilar Ayuso, Catherine Bearder, Ivo Belet, Simona Bonafè, Biljana Borzan, Lynn Boylan, Cristian-Silviu Buşoi, Nessa Childers, Alberto Cirio, Mireille D'Ornano, Miriam Dalli, Seb Dance, Angélique Delahaye, Jörn Dohrmann, Ian Duncan, Stefan Eck, Bas Eickhout, Eleonora Evi, José Inácio Faria, Francesc Gambús, Iratxe García Pérez, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Jens Gieseke, Julie Girling, Sylvie Goddyn, Matthias Groote, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Jytte Guteland, György Hölvényi, Anneli Jäätteenmäki, Jean-François Jalkh, Benedek Jávor, Kateřina Konečná, Giovanni La Via, Peter Liese, Norbert Lins, Jiří Maštálka, Valentinas Mazuronis, Susanne Melior, Miroslav Mikolášik, Massimo Paolucci, Gilles Pargneaux, Piernicola Pedicini, Bolesław G. Piecha, Pavel Poc, Marcus Pretzell, Michèle Rivasi, Daciana Octavia Sârbu, Annie Schreijer-Pierik, Davor Škrlec, Renate Sommer, Dubravka Šuica, Jadwiga Wiśniewska, Damiano Zoffoli
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Paul Brannen, Nicola Caputo, Fredrick Federley, James Nicholson, Marit Paulsen, Gabriele Preuß, Keith Taylor, Tom Vandenkendelaere
Aizstājēji (200. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Lucy Anderson, Malin Björk, Jiří Maštálka